

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERA:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Sortarea cofranșate nu se primesc — Manuscrisurile nu se retrămit.

ANULŪ L.

N° 246

Duminică, 8 (10) Noemvre.

1887.

BrașovŪ, 7 Noemvre 1887.

Telegrama ce amŪ primit'o eri din ParisŪ ne-a comunicatŪ scirea, cā camera franceșă a votatŪ, numai fāră trei voturi, estradarea deputatului Wilson pe māna tribunalului.

VotulŪ aprōpe unanimŪ alŪ camerei este cea mai puternicā dovadā despre culpabilitatea ginelei președintelui republicei.

În urma anchetei parlamentare și a tribunalului, s'a constatatŪ cā Wilson a traficātŪ cu decorațiunil și cu furnisārī pentru armatā.

Dēcā lucrurile s'arŪ mārġini numai la aceste afaceri scandalōse, la constatarea și la infierarea lorŪ, și pōte cā și la condamnarea lui Wilson, întrēga cestiune n'ar merita atāta vorbā.

Contrarii republicei însă, cari, în urma desfinārīlorŪ ce există între partidele republicane, se simtŪ destulŪ de puternici, folosescŪ acēstā cestiune ca armā în contra republicei, spre a sdruncina ori ce încredere a poporului în ea, înfāțișāndu-o ca unŪ isvorŪ alŪ tuturorŪ relelorŪ ce au cādūtŪ pe capulŪ Franciei.

Dēcā afacerea a luatŪ proporțiunil așa de periculōse pentru republica franceșă, acēstā are a se mulțami unui monarhistŪ, care a pututŪ face sē se primescā de camerā propunerea sa, de a se porni o anchetā parlamentārā în contra lui Wilson, precum și unei părți dintre republicani, cari în zelulŪ lorŪ d'a vedē pedepsindu-se abuzurile, nu vedŪ cā mână apă pe mōra monarhiștilorŪ.

Inimiciul republicei nu cruțā nici chiar pe președintele ei Grēvy, deși din împrejurarea cā e soerulŪ lui Wilson nu se pōte arunca asuprā-i nici o parte din vina ce o pōrtā acesta pentru faptele sale.

ArŪ voi monarhiștii sē vadā pe Grēvy demisionāndŪ din preșidențiā, pentru ca apoi sē-și încerce noroculŪ profitāndŪ de încurcātura în care ar fi adusā în acēstŪ casŪ republica. Și considerāndŪ cā suntŪ o mulțime de candidați la preșidențiā republicei și cā partidele republicane în privința acēstā cu greu arŪ putea ajunge la o înțelegere, suntŪ fōrte justificate îngrijirile și temerile ce se nutrescŪ despre o eventualā loviturā de statŪ în Franția, care ar fi împreunātā cu cele mai cumplite grozāvii.

Deja douē fracțiunil republicane, intransigenții, amenințā cu revoltā, dēcā demisionāndŪ Grēvy, s'ar alege în locu-i Jules Ferry, și deja au și alesŪ unŪ comitetŪ ca sē organizeze revoluțiunea pentru acēstŪ casŪ.

De altā parte anarhiștii stau gata la pândā, ca sē între în acțiune îndatā ce s'ar da semnalulŪ revoluțiunei.

Nu puținŪ pericolulŪ constituie pentru existența republicei, împreunā cu monarhiștii, și generalulŪ Boulanger, care deja e luatŪ în perspectivā ca candidatŪ la preșidențiā republicei. Cu popularitatea de care se bucurā acēstŪ generalŪ în întrēga Franciā, popularitate, care mai cā s'a prefācutŪ în fanatismŪ, nimicŪ mai ușorŪ, decātŪ ca elŪ într'unŪ momentŪ datŪ sē se facā stāpānŪ peste situațiune, fiā pentru sine însuși, fiā pentru vre-unulŪ dintre pretendenții la tronulŪ Franciei.

Nu e mirare deci, dēcā tōtā lumea urmā-

resce cu o încordatā atențiune cele ce se petrecŪ ați în Franția, cāci Republica franceșă trece prin grele zile.

Călētoria Țarului la BerlinŪ.

Diarului oficiosŪ din Viena „Fremdenblatt” fi se comunicā în acēstā privințā din BerlinŪ urmātōrele:

Cu tōte cā este mai pe susŪ de orice indoialā cā oprirea țarului la BerlinŪ este o urmare inevitabilā a unor cauze nepolitice, și cu tōte cā există din ambele părți declarațiunil, care asigurā cā nu trebuie sē se înșele nimenea în privința motivelorŪ călētoriei, totuși aici se crede cā din contactulŪ personalŪ alŪ ambilorŪ monarhi și din întâlnirea principelui Bismarck cu Giers va resulta o schimbare în starea lucrurilor.

În sferile politice se admite cā întâlnirea ambilorŪ împērați ar putē da nascere la o întorsăturā hotărītōre cu relațiunile ambelorŪ imperii vecine. Se crede cā nu trebuie sē se renunțe la speranța d'a vedea pe Rusia apropiindu-se de tendințele alianței puterilorŪ centrale, și se sperā cā prezența țarului la BerlinŪ va avea înțelesulŪ unui începutŪ la schimbare în politica Rusiei. D'altā parte însă toți recunoscŪ cā contractele care există ac-tualmente se vorŪ înāspri, dēcā presa oficiosā rusescā cu tōtā ducerea Țarului la BerlinŪ, dupā reintōrcere va continua a scrie articole provocātōre și pline de urā la adresa Germaniei.

Prin urmare, cu tōte cā întrevăderea celorŪ doi împērați n'a pornitŪ numai din intențiune bārbuțilorŪ de statŪ, cari conducŪ afacerile, totuși se pōte spera ca ea sē aibā însemnate consecințe politice.

Slovenii austriaci.

Slavii din Austria nu suntŪ de locŪ mulțumiți cu tendințele politice ale sferelorŪ conducētōre din monarhiā austro-ungarā. „Slovenski Narod” din Laibach scrie între altele urmātōrele:

Dēcā astāți ar cādē Rusia, atuncī māne nu mai există nici Sloveni, nici Croați, nici Cehi. Singurul scopŪ alŪ tuturorŪ SlavilorŪ trebuie sē fiā unirea culturalā pe basa limbei și bisericeii rusesci. Slavii suntŪ o singurā națiune, națiunea viitorului, care va fi și trebuie sē fiā alŪ lorŪ.

Cānd va veni vremea, vomŪ incheia socotelile cu toții, aceste socotelil nu vorŪ fi făcute între douē sēu trei imperii, ci vorŪ fi făcute prin luptā de mōrte între slavismŪ și teutonismŪ. SuntemŪ sātui de robia dela BerlinŪ și Roma, suntemŪ sātui de cuvinte dulci, de mângāierl și promisiunil fātarnice; voimŪ fapte, voimŪ tōte drepturile nōstre, noi, cari suntemŪ fii mamei Slavia.

Polonii din Germania.

Se scie cā guvernulŪ germanŪ a luatŪ cele mai despotice mēsuri contra PolonilorŪ și naționalității lorŪ: deoparte mēsuri de espropriare a PolonilorŪ și colonisarea locurilorŪ espropriate cu Germani, de altā parte desfințarea învățământului în limba polonā. Polonii însă au luatŪ mēsuri contra espropierilorŪ rescumpērāndŪ moșiile ce au sē fiā espropriate pentru datorii ori alte încurcāturi, ēr în privința desfințării învățământului limbei polone ētā ce ne spune o telegramā din Posen, dela 15 Noemvre:

Intrunirea vizitatā astāți de 3000 Poloni a protestatŪ contra dispozițiunii guvernului prusianŪ, prin care se desfințēzā învățământulŪ limbei polone. Oratorii principali au fostŪ comitele Zoltowski, ginerele prințului Adam Sapieta, și canonicul Kantecki. Au vorbitŪ asemenea țeranii și cetățenii. Oratorii au invocatŪ tractatulŪ din Viena. 300.000 copii suntŪ escluși dela învățământulŪ în limba lorŪ maternā. Toți oratorii au declaratŪ cā ținŪ morțișulŪ la naționalitatea lorŪ.

Orice mēsuri s'arŪ lua contra PolonilorŪ, fiā ori-cātŪ dn drastice, nu vorŪ folosi nimicŪ.

Pressa rusā și declarațiunile lui Kalnoky și Salisbury.

„Le Nord”, diarŪ oficiosŪ rusescŪ, ocupāndu-se cu declarațiunile comitelui Kalnoky și ale lordului Salisbury dela Guildhalle, scrie între altele urmātōrele:

Acēstā purtare nu se potrivește nici cu realitatea politicā nici cu respectulŪ ce 'și dătorescŪ statele, care voescŪ sē trăiascā între ele în bunā înțelegere. Dēcā guvernulŪ rusescŪ ar voi sē imiteze acēstŪ esemplu și ar porni poporulŪ și presa rusescā în acēstā direcțiune, ar putea fōrte ușorŪ sē rēstōrne afirmațiunile comitelui Kalnoky și sē dovedescā cā alegerea principelui de Coburg n'a fostŪ opera poporului bulgarŪ, ci opera unei intrigi mișelescī; cā nu Austria, ci Rusia a luptatŪ de unŪ secolŪ pentru libertatea și bunāstarea popōrelorŪ balcanice, gāndindu-se și astāți cum sē le ferescā de anarchia din lāuntru și de esplotarea din afarā; cā în fine nu Austria cu alianța centralā, care desbinā Europa în douē tabere, ci Rusia este adevēratulŪ chizașŪ alŪ păcei. Din norocire guvernulŪ rusescŪ n'are nevoe sē urce tribuna parlamentārā, pentru ca sē facā paradā înaintea Rusiei și a Europei. ProbabilŪ cā la acēstŪ limbagiu necuviinciosŪ Rusia va rēspunde cu tăcerea disprețului. Dēr opiniunea publicā și adevērulŪ vorŪ face usŪ de dreptulŪ lorŪ.

Din delegațiunil.

În ședința plenārā dela 14 Noemvre n. a delegațiunei ungare, între alții vorbi delegatulŪ Kornel Abranyai despre politica din afarā. Aminti lozinca RușilorŪ, cā drumulŪ la ConstantinopolŪ duce prin Viena, dēr țise cā acēstŪ pericolŪ ce amenințā din NordŪ, din partea Rusiei, numai în sudŪ pōte strica monarhiē. E de lipsā ca monarhiā sē ia o pozițiune tare, pentru ca eventuale surprinderil sē nu o pōtā constringe a se retrage. Bulgaria, țice elŪ, luptāndŪ pentru interesele și independența ei, luptā și pentru interesele nōstre. Continuā apoi astfelŪ:

„Nu vremŪ rēsboiu cu Rusia și a Ū putē trăi cu Rusia în raportŪ amicalŪ, dēcā ea ar abdice dela planurile sale, cu care vrea sē ne pregătescā peninsula balcanicā pentru unŪ teatru de rēsboiu contra nōstrā. CāștigāndŪ preponderanțā Rusia în peninsula balcanicā, atuncī în casulŪ unui rēsboiu, în locŪ d'a ne putē concentra tōtā puterea nōstrā armatā într'unŪ punctŪ, din contrā amŪ fi nevoiți sē o divisāmŪ.”

„Cāci în casulŪ unui rēsboiu va atārna de relațiunile în cari se va gāsi Bulgaria față de noi și de Rusia, ce atitudine va lua România față cu monarhiā nōstrā. În adevērŪ, nici o ilusiā sē nu ne facemā în acēstā privire. E tristŪ dēr așa este. Dintre vecinii nōstri rēsāritenil celŪ mai apropiatŪ geograficesce este România, dēr în privința contactului, a relațiunilorŪ, a intereselorŪ este cea mai depārțatā. Și cu tōte acestea, nu numai în teorie dēr și în practică este pe deplinŪ justificatā idea cā România nu este la nici o altā mare putere atātŪ de multŪ avisatā în desvoltarea sa politicā și la împlinirea misiunei sale culturale de cātŪ la noi, de ore-ce comunitatea de interese între ambele state e cea mai mare. Cu tōte cā presa, opinia publicā, parlamentulŪ demonstrezā acēstā fāră intrerupere. România tace ca mormentulŪ și nu rēspunde nimicŪ acestei argumentații. Nu cercetezŪ intențiunile, cānd facŪ însă acēstā experiențā nu potŪ ajunge la altā conclusiā de cātŪ cā dela programa pe care ne-au impins'o împrejurārile, nu trebuie sē ne depārțāmŪ cātŪ e negru sub unghie cu nici o condițiune, ch'ar cu prețulŪ de a provoca unŪ rēsboiu. Sciu unde ne duce pe noi acēstŪ principiu, acolo ca într'o bunā diminițā sē ne vedemŪ nevoiți a compta singuri cu consecuențele lui. Cāci trebuie sē ne întrebāmŪ odatā: SuntemŪ ore mare putere de faptŪ, ori numai de onōre? Ce e dreptŪ, suntŪ încredințatŪ cā numai o politicā ofensivā și de cucerire pōte sgudui pozițiā de mare putere acestei monarhiē. În același timpŪ însă sunt asemenea convinsŪ cā mai bine ne vomŪ afirma ca mare putere într'unŪ eventualŪ rēsboiu, dēcā nu vomŪ primi bātāliile cānd și unde ni le va da inamiculŪ, ci le vomŪ strāmuta noi acolo unde ne va plăcea.

... Puterea monarhiei zace, după părerea mea, în aceea, că ea nu se mai poate face fericită contra voinței popoarelor, că pentru durată nu se mai poate face politică esteriură contrară voinței și simțimentelor factorilor constituționali. Astăzi politica esteriură nu se mai sprijinesc numai pe baionete. *Orî-ce stată câștigă putere în măsura, în care poate face să fiă în realitate dreptate și libertate între cetățenii săi.*... Ați e multă mai tare disciplina în armată, fiind că o nutresc motivele naționale și etice, ér nu spiritul de casarmă...“

Deși delegatul Abranyi, când a vorbit aceste s'a gândit numai la Ungurii lui, e bine ca Ungurii dela putere să și le întipărescă bine în minte!

A mai vorbit în acea ședință și contele Apponyi dîcîndu între altele:

„Misiunea istorică a națiunii unguresci a fost totdeauna a apăra civilizațiunea creștină a Occidentului de orî-ce pericol care vine din Orient. Acesta și-a îndeplinit o națiunea de veacuri. Ea a suferit, a luptat, a fost ingenuchiată și în sfîrșit a triumfat. Firul acestei probleme n'alte să nu-lă lăsăm să cadă...“

In adevăr, așa e: dovada sclăvia popoarelor nemaghiare, maghiarizarea și răpirea copiilor slovaci spre a fi maghiarizați!

SCRILE DILEI.

In numărul 171 al fôiei noastre publicăram o corespondență de pe Valea-Bunii, în care vorbindu-se despre decurgerea alegerei de deputat din cercul electoral al Agnizei, d-lu corespondent anonim „Minor“ învinovăți pe d-lu proprietar român Ioan Jurea din Răvêșel, pentru că acesta ospetă în casa sa pe „oile călbejite“ ce mergeau la alegere. In privința acesta primim cu data 13 Noemvre o rectificare dela respectivul d-nu proprietar, prin care acesta recunoșce, ce i drept, că a ospetat în casa sa pe o parte din alegătorii ce atunci mergeau spre Agniza, dér ne asigură, că prin acesta n'a avut nici o intențiune politică, ci a făcut-o numai din obiceiul sa ospitalitate, pe care a eredit-o încă dela moșii și strămoșii săi, și de care ospitalitate a sa se bucură orî ce călător, fără deosebire de naționalitate. Este laudabilă în adevăr ospitalitatea înăscută a d-lui proprietar Jurea, dér nu trebuie să se uite, că și ospitalitatei trebuie să și abă timpul și locul său, căci a fi ospital cu niște indiviđi, cari tocmai atunci comită cel mai criminal atentat politic contra solidarității națiunii lor, acesta nu mai însemnă a face un fapt creștinesc, ci chiar din contră, însemnă a te face complice la asemenea atentat. D-lu Jurea ocupă locul al 28 lea între 138 de virliști ai comitatului Târnavei mari; este mare proprietar, plătesce 446 fl. 51 cr. dare, dér, ceea ce este mai frumos: proprietatea și a câștigat-o prin propria sa sudore, ca opincăr român. Imprejurarea acesta ne face să ne bucurăm cu atât mai mult, cu cât d-lu Jurea ne asigură, că are un constant și firm caracter românesc. Nu se va supăra însă d-lu Jurea, decât îi vom spune, că tocmai cu cât e mai mare proprietar, cu atata poftim mai mult dela d-lui, fiind că cu atata e mai independent. Nu ajunge, decât d sa ține la solidaritatea românească, ci se poftese ca chiar și densul să contribue la respectarea acestei solidarități din partea altora. Nu ne indoim, că decât d-lu Jurea are în adevăr un caracter firm românesc, vom avé ocașiă ca să înregistrăm frumose fapte românesce săvîșite de

d-sa și va apretia, că cine merită și cine nu merită ospitalitatea d-sale. Luăm de altmintrelea cu bucură act de declarațiunea sa, că nici odată nu va fi de cumpărat.*

—x—

Din Dobrișin se scrie cătră „Budp. Hirap“, că fumătorii de tutun din Hajdu-Nanas sunt așa de consternați din cauza proiectului de sporire a dării pe tutun, încât în durerea lor au espedat ministrului de finanțe Tisza într'un pachet tôte pipele din oraș, în număr de 5000. Aceste pipe se i amintescă ministrului Tisza, de câte ori le va vedé, crîm sa ce nu o poate espia.

—x—

„Ellenzék“ a dat încă de un „Mecenate“ al maghiarisărei, despre care i se spune că implinesc o misiă „patriotică“ și că pentru meritele lui câștigate pe terenul instrucțiunii i s'a exprimat „recunoștință“ chiar și din partea Corônei. Acest „Mecenate“ este șeful de gară și președintele senatului scolastic Daruvari Paul Ivan din Simeria. Meritul lui constă mai vîrtos în aceea, că a mijlocit ca numeroși copii valahi din satele vecine să amble la școla de stat din Simeria, care de asemenea este populată de copii valahi din comună. Școla acesta se dice că așa este de meritată pentru maghiarisare, încât orî ce copil ășit din această școlă, care altmintre are ș învățatori, scie vorbi unguresc atât de bine, încât omul nu-lă mai poate cunôșce, că nu e de nascere maghiar. — Cum că acesta i numai o dorință piă a fôiei kussuthiste, nici vorbă nu e; un lucru numai am vîre să scim: nu sunt școle românesce în acele părți? și ce măsuri s'au luat contra uneltirilor de maghiarisare?

—x—

D-lu Ión I. Burduoiu, comerciant în Brașov, și d-șora Maria Voicu Moșoe își serbeză cununia mîne în biserica din Cernatul Săcelor. — Adresăm tinerii părechii feliicități căldurose.

—x—

Citim în „Figaro“ următoarele rënduri ce i-au fost telegrafiate din Lisabona cu privire la artista Teodori: „Reintrarea d-rei Teodori la teatrul San Carlos, în Haguenoț, a fost un adevărat eveniment artistic. Marea cantatrice, care interpreta rolul Valentinei, a fost primită, dela aparițiunea sa pe scenă, printr'o întreită salvă de aplauze. In duetul cu Marcel, precum și in celă din actul IV pe care a trebuit să le biseze, a obținut un succes imens. Publicul ales care asistă la reprezentațiune a rămas entusiasmă. La finele reprezentațiunii d-ra Teodori a fost rechemată de mai multe ori și literalmente acoperită de flori“.

—x—

Din Clușiu se scrie cătră „Ung. Post“: Capitanul de honveđi Iosef Muesy a fost găsit mort pe proprietatea sa de lângă oraș; își trăsese un glonț în cap. Raporturi familiare nenorocite l'au făcut să se omóre. Cu ceva înainte de mórtea sa a pus de s'a scris proprietatea sa de 10 000 fl., ce o primise dela bogata soția de care s'a divorțat, pe numele „Kulturgyletului ardelean“ și invitase pe secretarul și avocatul reuniunii a primi necondiționat acest dar, deorece—cum dicea — se pregătesc pentru o lungă călătorie. — Fatală reuniune!

—x—

Cu ocașiunea lucrărilor de regulare a Crișului lângă Gyoma s'au găsit în timpul săpăturilor mai

multe ôse de animale diluviale, presum și unelte antice de bucăria și pescărit. Se speră că se vor găsi și alte obiecte preistorice. Obiectele se adună, ca să se trimetă institutelor științifice din Pesta.

—x—

Astăzi s'au vîndut în Merceurea 59 de porci confiscăți ca fiind aduși ca contrabandă din România.

—x—

Academia română a ținut ședința publică, eri Vineri. D. Dr. Felix a citit o dare de semă despre congresul internațional de igienă ținut la Viena și d. Gr. Tocilescu a făcut o relație despre antichitățile române descoperite în sus de mînăstirea Cozia.

—x—

Delegații români, d-nii Vițu și Cornea, cari au luat parte la congresul floxeric din Odesa, s'au reintors în Bucuresci și vor prezenta ministrului domeniilor raportul lor.

—x—

Atașatul militar rus pe lângă legațiunea rusă din Bucuresci, colonel Subotici, s'a dus în concediu în Rusia, după ce a vizitat încă odată tôte institutele militare române din capitală.

„Nouă ianicerime“

Sub acest titlu scrie corespondentul din Viena al diarului rusesc „Novoje Vremja“ un interesant articol contra uneltirilor de maghiarisare ce se săvîșesc contra popoarelor nemaghiare din Ungaria, și mai vîrtos contra Slovacilor. Despre reuniunile de maghiarisare éta cum se exprimă între altele numitul articol:

„Aceste reuniuni, séu societăți, constând din ultra-maghiari fanatici, din mulți renegați slav și germani, preum și din un mare procent de Evrei, sunt de natură atât de revoluționare, încât cel mai de frunte reprezentant al puterii de stat din Ungaria a aflat de lipsă să și exprime publice și pe față desaprobară sa față cu aceste reuniuni.“

Este adevărat, că fariseismul caracteristic al lui Tisza și aici și-a adus fructele sale, deorece în o declarațiune a sa făcută în parlament a spus că nu primesc nici o responsabilitate pentru aceste reuniuni, dér în contra scopului la care tind ele n'a făcut nimic.

„Kulturgylet“-urile, nefiind ținute în frâu de puterea statului, au ocupat adunările comitatelor și au recurs la intimidări contra acelora, cari au crezut de prea forțătoare mijlocele aplicate de respectivele reuniuni. De presinte așa dîcînd tôte comitatele nemaghiare sunt în mâinile speculanților și fanaticilor maghiarisărei.

„Nemaghiari plătesc dare separată, pe care Tisza o numesce, ce-i drept, ilegalitate, dér intru nimic nu împedă scoterea ei cu forță dela contribuabili. Din darea acesta edifică școlele unguresce, în cari părinții sunt dator și trimite pe fii lor. Fiind că aceste școli nu sunt școli de stat, ci sunt proprietatea reuniunilor, pe învățatori nu-i împedă nimic intru virirea fanaticismului maghiar în copii, etc.“

Dia tôte acestea — dice „Ellenzék“ — Maghiarii pot să vadă, cât bine face publicul unguresc, deose cultivă cu tôte mijlocele posibile mișcarea kulturală.

Așa e, mult bine face: a reinviat ianicerimea, care la Turci o formau copii creștinilor răpiți de Turci și turci!

Frumosă misiune kulturală!

(12.)

FOILETONU.

LOGOFETUL MATEIU

NOVELĂ

— Unde l'ai vîdut, leliță Rado? — întrebă Maruța nerăbdătoare.

— A trecut călare, — răspuse după câte-va clipe, își potoli plînsul și și șterse lacrimile, ce-i curgeau pe obraz.

— De ce plîngi, leliță Rado? — întrebă éraš Maruța și în inima ei avea o presimțire, că trebuie să ceva réu s'a întemplat cu Mateiu.

— Iată plîng și eu așa, că m'a venit să plîng, căci de câteori te vîd pe tine, m'aduc aminte de fiă-mea.

— Ai vorbit cu el? — întrerupse Maruța. — Ce a dîș? — Astfel întrebă ea nerăbdătoare, ér Rada, biata Rada, nu scia ce să răspundă, și cu cât era mai încurcată la vorbă, cu atât Maruța bănuia mai mult, că s'a întemplat ceva, ce are s'o înspăimînte.

— D-ta nu vrî să m'î spui ce a pățit Mateiu! — încep Maruța și în gândul ei se frământă în tot felul. Îl va fi trîntit calul, va fi bolnav, cine scie ce se va fi întemplat cu el. Aflu eu dela nenea Dumitru, dela scutarul, — dîșe ea în cele din urmă, și dîcîndu aceste parcă mai prinse puțină inimă.

Rada se turbură și mai tare când auzi de scutarul Dumitru.

— Maruța, dîci că mergi la nenea Dumitru să întreb despre Mateiu? Asta n'ar fi de loc cu cale.

— De ce leliță Rado? Mateiu este dintr'un sat cu mine, și nenea Dumitru de asemenea. De ce să nu-l întreb? Eu mă cunosc bine cu Mateiu, l'am pomenit pe când era la școlă; el încă mă cunosc; cunosc și pe părinții mei. Asta i pricina că te-am întreat despre Mateiu.

— Să nu te duci la scutarul Dumitru! Nu se potrivește. El este dintr'un sat cu tine... poate... dér uite că el are fată de măritat și nu i mirare decât te va batjocuri. Am auzit că Mateiu merge pe la scutarul, dér eu nu cred, nu, Dómne feresce, căci Mateiu este un băiat mult mai cu minte.

Maruța se pusese pe marginea răsboiului și sta acolo atât de fără voiă și fără inimă, încât orî și cine putea să pricipă că este de tot măhnită. Cum sta ea astfel și și primbla mîna pe la pept, dîdu peste o floare, ce o avea acolo, se uită la ea, o luă în mînă, o suc de vre-o câte-va ori și apoi o aruncă.

După o tăcere de câteva clipe Maruța se reculese pe jumătate.

Îi părea réu că a vorbit cu Rada, căci ea nu și mai aducea bine aminte de tôte câte le-a vorbit. Credea că a dîș mai mult decât într'adevăr dîșese.

Fel de fel de idei treceau prin mîntea ei, ca omului, care este isbit de o veste neașteptată.

Rada măhnită, cum era, a plecat și a lăsat-o pe Maruța singură.

Maruța rămase pe gânduri. Ea nu credea că Mateiu e supărat pe ea și nici aceea că Mateiu nu va mai veni pe la curte. Își închipuia că alta trebuie să fiă pricina și când se gînda astfel, se cugeta la cocona Eleftera, la isterica nevastă a boerului.

XI.

— Și așa logofete, d-ta cređi că eu glumesc! — Nicî decum, își spun ca unui pretin, și asta o sciu forțe mult, dér nimenea nu vrî séu n'are curaj să bage ceva în urechi. — Maruța nu-i fată cum se cade și-apoi în cele din urmă nici n'are cum fi altfel. — Ei logofete, logofete — continuă ea dîndu din cap, — câte mai sciu fetele, cum se sciu ele ascunde, de nici prin mîntea nu i trece! Cătră fiăcare se arată pretinose, și tocmai cum oftéza, când te affi d-ta lângă una, tocmai așa oftéza ea și când se affa altul. — Așa s'afetele!

Logofetul Mateiu a fost lovit de spusele Rădiței, i-au călătu greu, dér mai pe urmă au început a i băga neliniște în ôse. „Or fi vorbe“, își gândia Mateiu pentru moment și veselia îi venia éraš, dér nu o veselie ca până acum, ci o veselie împreună cu un tremur, ceea ce arăta că el este forțe neliniștit; mai târziu însă, când se gândia că poate tot să fiă

Dela isvörile Someșului mare, Octomvre 1887.

(Fine.)

Vorbind despre necazurile și suferințele noastre, era să uit despre tema propusă, adică m'am depărtat de „pivnițele săsesci” din Rocna. Fie-mi permis să vorbesc puțin și despre acelea.

Așadar, precum am amintit mai sus, așa numitele „pivnițe săsesci” nu s'au descoperit decât în Rocna sunț o mulțime de atari pivnițe ce se pot numi cu drept cuvânt „catacombe”, cari fugă cruciș și curmeziș pe sub pământ, diatre care unele sunt mai largi, altele mai strâmte și cari după a mea modestă părere, decât ar fi scrutate cu atențiune de un archeolog scrupulos, ar arăta că sunt „manufactură română”; căci poporul român era acela care se delecta (în timp de lipsă) a umbla prin catacombe, ér nu Sasii.

Alteum acestea sunt lucruri archeologice, cine simțese interes și se crede chemat, poftescă să le vadă și studieze; și atunci va mai pute vedea o mulțime și de alte ruine, cari încă nu pot să dateze numai din timpul când Rocna a fost oraș săsesc. Și éta pentru ce nu:

Istoria ne spune că Sasii au venit în Ungaria la a. 1141—1153 d. Chr. ca economi, și regele Geza II. i-a așezat parte în Zipsul din nordul Ungariei și parte în Ardeal în așa numitul ținut „Fundus regius”. Sasii veniți din țările germane și așezați în locurile sus numite de sigur că nu au fost așa de numeroși, încât să se potă răvărta peste tot Ardealul. Să știe din istoria și aceea, că unele colonii săsesci s'au așezat în Clușiu, Deșiu, Reteag, Rocna, Brașfalău etc., déră acele colonii au fost foarte mici și neînsemnate, din care cauză în decursul timpului s'au rărit și împuținat de tot, ér s'au depărtat și retras de tot de pre acelea locuri, așezându-se pre la Bistrița-Mediaș-Sibiu etc. Aceeși sorte o avuseră și coloniile săsesci așezate în Rocna, pe care ei au fost numiți „Roden-tu”. Acelea colonii săsesci așezate în Rocna nu s'au ocupat cu băitul. Ei s'au fost ocupat mai cu deadinsul ca meseriași, ca cărași, cari importau bucate, sare, fier și oleu pentru băieși, și esportau metalele lucrate; séu ca comercianți pre lângă băieși la minele de aci; dér la totu casulă acea colonie a fost mică.

O atare colonie săsescă în Rocna, chiar se presupunem că a fost și mai numerosă, totuși i-a fost imposibil și pré puțin, pré scurtu timpul de 100 ani, ca cu puterile ei proprie să redice așa lucruri gigantice. Chiar didurile de lângă biserica românească, care de 646 ani făcú espuse ploilor și altor elemente din natură, precum și catacombele de sub pământ, în lungime de mai multe decii de metri, sunt martori cari dovedesc părerea mea, că adică colonia săsescă din Rocna n'a putut presta așa lucruri grandioase într'un timp așa de scurt de 100 ani; căci la un atare lucru s'au pretins mii de brațe muncitoare, sume enorme de bani și un restimp de mai multe sute de ani. De ală parte și aceea e adevărată că Sasilor, ca economi buni, în un loc așa steril, friguros și nefructifer precum e ținutul Rocnei, situat chiar la pôlele muntelui Ineu, nu li-a fost priinciosă elima, și astfel au gravitat și s'au retras la cetatea Bistrița, unde e elima mai blândă și pământul cu mult mai roditor. Familii vechi săsesci nu se află de loc în Rocna, decât vre-o trei, care au venit ca profesioniști numai de vre-o câțva ani aci.

Afară de celea espuse mai sus e lucru documentat în istoria că Rocna în a. 1241/2 d. Chr. a fost totală dărmată de Tătari (Mongoli) și locuitorii ei parte au fost uciși, parte prinși și duși în robie, ér cei ce au scăpat cu ție au luat lumea în cap fără de a se mai reintorci la verile lor; asifeliu Rocna după depărtarea Tătarilor a rămas deșartă de locuitori, casele s'au ruinat și locul a fost cu necutul acoperit cu pădure și esundat de apa riului Someș. Mai târziu ca prin minune s'a descoperit de nisce păstori de oi din Maramureș, cari păscându-și caprele prin pădure au aflat

didurile dărimate ale bisericii. Martora e tulpina de frasin, descoperită în tinda bisericii dărimate de Tătari, care în a. 1885 măsurându o a avut 16 policari în diametru, cu tôte că era espusă ploilor.

Din tôte acestea rezultă că Rocna nu s'a ridicat de Sasi ci de coloniile vechilor Romani. Colonia săsescă așezată în Rocna s'a îngrijit mai mult pentru de a-și câștiga aici un mod de trălu, prin urmare atât pivnițele (catacombe) cele multe, ramificate pre sub pământ în tôte părțile, ce probabil că au servit ca un loc de scut și apărare séu chiar ca locuri de retragere în codri, dinaintea puterei dușmane, precumpnitore, căci Rocna fiind situată între munți și dealuri mari, nu s'a putut înconjura cu ziduri de apărare după sistemul de atunci; asemenea și zidurile bisericii dărimate de Tătari la 1241/2 d. Chr. arată destul de evident că acelea s'au lucrat de coloniile lui Traian Impăratul, numindu-se pe atunci „Ruconium”, astăzi „Rocna veche”, ér în limba oiciasă maghiară „Ó Radna”. Ca dovești la acestea mai servesc și cele patru colonne din piatră cioplită cari au fost un jertfelnic Roman, și au între ele un spațu pătrat ca o masă; acolo se sacrificau jefele idolesei după datina și credința Romanilor. Aceste petri se află în pârtele de-a-drépta alu bisericii românești de astăzi, care este edificată pe ruinele templului dărmat de Tătari la 1241/2 d. Chr. și fiind descoperite în partea de de-a supra se pot vedea ori și când de cei ce doresc a le cerceta și esamina.

E probabil, că în acele ruine se fi fost și biserica coloniilor săsesci așezate în Rocna, și éta cum: Să știe din istoria că coloniile romane rămase în Dacia au fost adese ori espuse persecuțiilor pentru profesarea religiunii lor strămoșeci.

Cu ocaziunea acelor persecuții, cine se îndoesce că Românii nu au fost despoiați și de drepturile și privilegiile lor? Răpindu-li-se un drept séu privilegiu as'ăzi, altulă mâne séu poimâne; astfel și biserica din Rocna, pre calea acésta foarte ușor s'a putut smulge și lua din mâinile Romanilor, și se se dea noilor coloniști sași, veniți din Germania fără ceva averi considerabile, ca totu călătorul ce și caută o patriă nouă. Petri ce au format jertfelnicul Roman ca prin minune au rămas neatins de atâtea vécuri până la a. 1859 d. Chr. când biserica românească din Rocna veche s'a mai lungit pe vechile ruine, cu care ocaziune dărindându-se un pârte vechiu s'a descoperit amintitul loc de jertfelnic Roman. Déca un archeolog imparțial va scruta cu atențiune în pământul de pre lângă didurile bisericii, adică pre lângă ruinele rămase de Tătari, precum și pretinsele pivnițe „săsesci”, va face mari servicii publicului; căci ar scote la lumină mulțime de lucruri, cari zac ascunse în pământul întunecos. De sine se înțelege, că spre acelu lucru se receré sume însemnate de bani, ér banul e astăzi o mară scumpă.

Acestea sunt modestele mele păreri față cu pretinsele „pivnițe săsesci” din Rocna, asupra cărora mi-am ținut de datorința de a face aceste observări modeste spre a chiarifica pre on. publicu cetitor alu folor românesci.

Someșanul.

Ultime sciri.

Belgrad, 18 Noemvre. — Un ucăz regal pune în pensie pe ex-mitropolitul Mihail și pe trei arhierei.

Paris, 18 Noemvre. — Se telegrafiază din San-Remo că starea principelui moștenitor alu Germaniei s'ar fi agravat. Principele ar fi decis acum să abdice în favorea fiului séu în cazul când împăratul Wilhelm ar muri.

Roma, 17 Noemvre. — Până la finele lui Noemvre vor fi concentrați la Massauah peste 20,000 ómeni, afară de 2000 séu 2500 ómeni trupe neregulate. Sunt mulțumiți și laudă organizarea corpului de ocupațiune de către ministrul de răboiu Bertole-Viale. Indată ce vor

fi sosit tôte trupele de expedițiă, vor fi reocupate imediat pozițiunile dela Sahiti și Uah, de unde se va înainta spre Keren și eventual spre Asmara.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a Gaz. Trans.)

BERLIN, 19 Noemvre. — Impăratul rusesc a făcut visita împăratului și prințului Wilhelm în trusură deschisă. Bismarck s'a la 3^{1/2} óre la împăratul rusesc. Tarevna a visitat cu cinei copii ai séi pe împăratul. La prânzul de gală împăratul german ridică paharul bëndu cu câteva cuvinte pentru împăratul rusesc. Bismarck luase loc nemijlocit lângă préinalții óspeți. După masă se despărți pârchea imperială rusă, și la 9³⁵ óre plecă însoțită fiind de prințul Vilhelm până la gară.

Sciri polițienesci. Joi i s'a furat vedurei Marina Neacșu de către vagabundul din Papoț, Kelemen Josef, fost calfa de oiar în Brașov, o pătură de érnă în preț de 5 fl. Făptuitorul fu predat judecătoriei penale.

Cu ocaziunea tégului de ér, Maria Andreiu Mireț din Bodu a încercat să fure un șal de gât, dér fu surprinsă tocmai comitëndu fapta.

DIVERSE.

O nouă întrebunțare a unturai de pește — Déca untura de pește liniștesce tusea, póte asemenea să liniștescă și furia valurilor, nu dau ca probă decât incidentul ce naréză prin raportul séu căpitanul Gigot, comandantul brikului „Mercur”, care a sosit la Bordeaux, venind dela Saint Martin de Ré și alu cărui drum a fost foarte greu „Mercur”, se întorcea dela pescuitul Morunului din Terre-Neuve. La 13 August, fiind la pescuit, fu loat cu asalt d'o tempestă gróznică care-i rupse pânzele, catargele și-i făcu o mulțime de stricăciuni. Cu tôte acestea isbuci ca sé-lu ducă până la Saint-Jean de Terre-Neuve, de unde porni érăși la 25 August după ce i se făcu reparațiunile trebuinciose. D'abia eșise la larg și o nouă tempestă se năpusti asupra-i, mult mai violentă decât cea dintâi. Acésta se întâmplă în nóptea de 26 August, la 9 mile departe de Feuland, cu vântul din sud-est. În câte-va momente brikul își pierd pânzele și sta aplecat cu cabinele echipagiului pline de jumătate cu apă, de ce butoie pline cu untură de pește cari se aflau pe punde, fură luate de apă, și brikul scăpă ca vai de lume, mulțumită ómenilor echipagiului cari trăgeau într'una la pompe și astfel în urmă sé se ducă la Grand-Blanc. La 3 Septemvrea, a treia tempestă; brikul s'aplică din nou și cabina căpitanului se umplu de apă. Cu tôte astea bravul căpitan Gigot, cum se po'oli tempesta, regula ca sé începă pescuitul din nou, pe care-l urmă până la 3 Octomvre apoi luă drumul spre Bordeaux. N'ajunsesse însă la capétul suferințelor, la 12 Octomvre veni o a patra tempestă. De astă dată însă tótă lumea credea că nu va mai scăpa. Brikul era inclinat într'o parte și se aștepta din moment în moment să se cufunde. Atunci căpitanul Gigot avu idea d'a pune sé se gănréscă niște butoie cu untură de pește și sé-i dea drumul sé curgă. Acésta untură curgëndu încetisor se strecură pe dinapoia corăbiei și se întinse în jurul ei. Efectul fu instantaneu. Marea se liniși pe tótă întinderea unde ajunsese acésta untură și astfel scăpă Brikul d'o cufundare sigură. În urmă drumul fu liniștit până în insula Ré, unde „Mercur” poposi ca sé i se facă reparațiunile trebuinciose până la 6 Noemvre.

Editor și Redactor responsabil: Dr. Aurel Muresianu.

ceva din câte bănuiesce Rădița, cădea pe gânduri și se turbura.

— Tu Rădițo, — dișe logofetului într'un târziu, — bagă de séma ce grăesci, că de țoi pune mâna în code, am sé-ți plângu de milă. Nu vorbi de réu pe Maruța, pentru că ea este nevinovată. Ea este..., — vrú sé mai adaugă, dér se oprí și nu mai dișe nimic, ci rămase cu privirea ațintită pe o ferestruică ce da înaintea cărciumei. După ce privi câteva clipe prin ferestruică, scóse din busunar tabacherea, aprinse o țigară și se uita la Rădița, și cum se uita la ea, începé sé zimbéscă, căci elú credea că a făcut numai o glumă.

Rădița se apropiă de Mateiu și cu drépta îi netezea pèrul.

— Ei logofete, — dișe ea, — câte sunt în lume, și câte nu le crede omul, până în cele din urmă, după ce a intrat cu capul în gard, i se limpedesc vederile și vede ce a făcut! Așa deu logofete! — continuă ea și și trase scaunul și se puse mai aproape de el.

Mateiu, deși era cunoscut vechiu cu ea, deși de mult ori își petrecuseră până acum împreună, căci multe chefuri s'au mai făcut la Rădița, totuși de astădată nu i cădea bine acésta apropiere a Rădiței, ba ce i mai mult, se cam temea de ea.

Frumosa Rădița se propti cu un cot pe masă și se uita așa cam pezișu la Mateiu și da mereu din cap.

— Déca i ști logofete, — grăi ea, — déca i ști d-ta, cine este Maruța, deu n'ai mai sta mult la cumpenă și te-ai cortorosi mai de grabă de ea! — Dér d-ta nu scii..., — încheia ea vorba și cu mâna stângă și cu capul îi făcea semn că adică multe nefericiri are sé vină pe capul lui.

— Ce totu hodrogesci, Rădițo? Déca scii ceva, spune, nu umbla totu așa pe întunerec. Spune verde ce ai auzit, ce ai vădit? Ori déca nu, cară-te de lângă mine! — grăi Mateiu și o împinse puțin cu mâna.

— Mă duc, mă duc Mateiu! (ântăia óra i-a dișu pe nume) — grăi Rădița și și astupă fața cu mânilé, căci îi dase lucrurile. — Mă duc, — continuă ea luându și mâinile dela ochi, — mă duc, căci védú că n'am făcut bine ce-am făcut.

— Stai Rădițo! — începú Mateiu — Stai la dracii, nu mé mai ferbe, stai când îți dicú și spune-mi ce ai de spus!

Rădița însă porni spre ușă, ér Mateiu se sculă de pe scaun, merse după ea, o apucă cu mâinile de după gât și se uita la ea în față.

— Vino Rădițo, — grăi elú, — vino și nu te supéra pe mine!

— Mă întorcu logofete, — vorbi Rădița cu lacrimile în ochi și amândoi se întorseră înderétu, se așezară lângă o masă, și drăcoasă de cărciumăriță nemai putëndu-se stăpâni, se apropié de Mateiu și lu sărută.

Mateiu rise.

— Logofete Mateiu, — grăi Rădița, — te făgăduesc că nu o sé iai pe Maruța?

Mateiu dădu din umeri.

— Scii eu? — dișe elú... — Și apoi adică de ce sé-ți făgăduesc? — întrebă Mateiu cu mirare.

— Bine, bine, — adause Rădița oftând. — Nu îți făgădui nimica; acuma védú cât de mult ai ținut la mine! — Ascultă logofete, — începú ea ștergându și lacrimile. — Cocóna Eleftera are sé mărte pe Maruța cu cărciumarul Petrahe, și d-ta umblă așa pe departe și nu i spui verde că știi totu.

Mateiu rămase uimit și roșeta îi aprinse obrazul.

— Da, da logofete... și Maruța sare totu sus de bucuria că are sé se mărte. Nu i vorbă, cărciumarul nu și pré bate capul după ea, căci nu i mai mult decât o slujnică, dér se interesé cocóna Eleftera. — În sfirșit... sé le lăsam de-o perte, la ce sé-ți și spun d-tale lucrurile acestea, cari te supéra așa de mult. Le lăsam în pace, grăi Rădița, dând din cap, le lăsam în pace până altădată. La ce sé-ți mai spun și altele câte le scii, — dișe ea după o pauză, — la ce când d-tale îți face inimă rea. — La ce sé-ți mai spun, — continuă ea, — că de când a venit la curte cocónașul Manoilu, cela frumusele, domnișorul cel cu călăritul, nu mai are odichná biata Maruța. Mult e próstă! — adause Rădița. — Ea crede că déca o pișcă puțin, îndată o și ia de nevastă. — Ei..., vrú sé continue, dér o întrepruse logofetului cu o privire cruntă. (Va urma)

Cursul la bursa de Viena
din 18 Noembrie st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	98.60
Rentă de hârtie 5%	98.60
Imprumutul căilor ferate ungare	149.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	95
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	112.25
Bonuri rurale ungare	104.50
Bonuri cu cl. de sortare	104.25
Bonuri rurale Banat-Timșu	104.25
Bonuri cu cl. de sortare	104.25
Bonuri rurale transilvane	104.40

Bonuri croato-slavone	104.25
Despăgubire p. dijma de vin ung.	99
Imprumutul cu premiu ung.	122.90
Losurile pentru regularizarea Tisei și Segedinului	123.25
Rentă de hârtie austriacă	88
Rentă de arg. austr.	81.10
Rentă de aur austr.	111.70
Losurile din 1860	134.50
Acțiunile băncii austro-ungare	888
Act. băncii de credit ung.	282
Act. băncii de credit austr.	273.70
Argintul — Galbini împărătesc	5.93
Napoleon-d'ori	9.95
Mărci 100 imp. germ.	61.72
Londra 10 Livres sterline	125.25

Cursul pieței Brașov
din 19 Noembrie st. n. 1887.

Bancnote românești	Cump. 8.64	Vend. 8.66
Argint românesc	8.55	8.60
Napoleon-d'ori	9.89	9.95
Lire turcești	11.22	11.25
Imperiali	10.22	10.25
Galbeni	5.89	5.92
Scrisurile fonc. » Albina » 6%	101.—	102.—
» » » 5%	98.—	99.—
Ruble Rusești	110.—	111.1/2
Discutulă	7—10%	pe an.

Se adoptează

3-3

Unu copil, fiă și nelegitim, de cătră o familie cultă de funcționar, care n'are copii. Părinții copilului voru plăti odată pentru totdeuna o sumă ore-care de bani.

A se adresa pentru informațiuni la redacțiune.

Umeđeala, frigul!
nu vatemă!

impermeabile, căldurose, durabile și admirabilu de eftine sunt

JACHETELE

(„Bürger“-Jacken)

de lână impletite, de postav și de Loden, cari se potrivescu foarte frumoș, pentru toamnă și ernă, pentru Domni, Dòmne, băeți și fete, tôte cu prețulu egal de fl. 1.80 în I. calitate impletite. Aceste Jachete renumite sunt pentru toți oamenii celu mai necesaru vestimentu, și se află gata în culorile cenușiu, cafeniu, suru, [meliri] drapă, bordou, albastru și negru. Cine portă o asemenea Jachetă este feritu de frig, pentru că se stringe bine pe ori-ce corp și taliă, conservă o căldură potrivită și suntu de o valoare neprețuibilă. Afară de cele menționate cu fl. 1.80 se mai află încă două soiuri mai fine:

<p style="text-align: center;">Numai fl. 1.80</p>	<p style="text-align: center;">Diu Postav și Loden în calitate căldurosă pentru ernă fl. 5.10.</p>
--	---

Din lână-Zephir impletite desu și căldurose
fl. 3.25.

Ca măsură este suficientu a arêta grosimea pieptului. — Se trimitu contra rambursă numai de

I. FEKETE, Kleider-Versendung.
Wien, Hundsthurmerstrasse Nr. 18/18. 6—12

Sosirea și plecarea trenurilor și postelor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Peșta:

Trenul de persoane Nr. 307: 7 ore 20 de minute sêra.
Trenul mixtu Nr. 315: 4 ore 01 minută dimineța.

2. Dela Brașov la Buouresoi:

Trenul accelerat Nr. 302: 5 ore 37 minute dimineța.
Trenul mixtu Nr. 318: 1 oră 55 minute după amêzi.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Peșta la Brașov:

Trenul de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amêzi.
Trenul mixtu Nr. 316: 9 ore 52 minute sêra.

2. Dela Buouresoi la Brașov:

Trenul accelerat Nr. 301: 10 ore 12 minute sêra.
Trenul mixtu Nr. 317: 2 ore 32 minute după amêzi.

A. Plecarea postelor:

- a) Dela Brașov la Rêșnov-Zêrnesci-Branu: 12 ore 30 min. după amêzi
- b) " " " Zizinu: 4 ore după amêzi.
- c) " " " în Sêcuime (S. Georgi): 1 oră 30 minute noștea.
- d) " " " la Făgărașu: 4 ore dimineța.
- e) " " " la Săcele: 4 ore dimineța.

B. Sosirea postelor:

- a) Dela Rêșnov-Zêrnesci-Branu la Brașov: 10 ore înainte da amêzi.
- b) " Zizinu la Brașov: 9 ore a. m.
- c) Din Sêcuime la Brașov: 6 ore sêra.
- d) " Făgărașu la Brașov: 2 ore dimineța.
- e) " Săcele la Brașov: 6 ore 30 minute sêra.

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU,”

— GHERLA — SZ.-UJVÁR. —

AMICULU FAMILIEI. Diaru bektristică și enciclopedic-literară cu ilustrațiuni, Cursul XI. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numeri de câte 1 1/2—2 1/2 côle cu ilustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, poesiă, nuvele, romanuri, suveniru de călătoriă ș. a. — Mai departe tracteză cestiuni literare și științifice, cu reflesione le cerințe le vieți practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin umor dulce și satiră alêsă nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijele vieți; și peste totu nisuesce a întinde tuturor indiviilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumeriune pe anul întregu e 4 fl. pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plătibili și în timbre postali.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericească, scolastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare de câte 2 1/4—3 1/4 côle; și publică articlii din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predice pe dumineci, serbători și diverse ocașuni, — mai departe studii pedagogice, didactice și științifice-literari. — Prețulu de abonamentu pe anul întregu e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă și în timbre postali.

A se adresa ia „Cancelaria Negruțiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vânzare și următorele cărți:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Idealul pierdut. Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui om de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „Idealul pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Fontana dorului. Nuvelă populară de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codrenu craiulu codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Elu trebuie să se însore. Nuvelă de Matia Schwartz traducere de N. F. Negruțiu. Prețulu 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșu. Nuvelă istorică națională. Prețulu 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanu Tanco. Prețulu 30 cr.

Probitatea în copilăria. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé, membru alu academie. franceze. Prețulu 10 cr.

Barbu cobzarulu. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Petulantulu. Comediă în 5 acte, după Augustu Kotzebue tradusă de Ioanu St. Șuluțu. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în sa'le gimnasiului din Fiume prin Vincetiune Nicoră prof. gimnas. Cu portretulu M. S. Regina României. Prețulu 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volumu de 102 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redusu (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și viorele, poesii populare culese de Ioanu Popu Reteganulu. Unu volumu din 14 côle. Prețulu 60 cr.

Tesaurulu dela Petrosa seu Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologicu de D. O. Olinesdu. Prețulu 20 cr.

Apologiă. Discusiuni filosofice și istorice maghiare privitoare la Romanu, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulu Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulu 30 cr.

Renascerea limbei românești în vorbire și scriere invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Opă completă) Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tôte trei impreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprindeudu materi forte interesante și amusante. Prețulu la tôte patru 1 fl., câte una deosebitu 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinde materi forte interesante și amusante. Prețulu 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerțiu și chemiă, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulu 50 cr.

Economia pentru scôlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Indreptaru teoreticu și practiculu pentru învêțamêntulu intuitivu în folosulu elevilor normal (pre-

parandiali), a invêțatorilor și a altor băbați de scôla, de V. Gr. Borgovanu, profesor preparandialu. Prețulu unui esemplaru cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-unu opă, întocmitu după lipsele scôlelor noastre în măsura în care este acesta! pentru aceea îl și recomandăm mai alesu Directorilor și invêțatorilor ca celor în prima liniă interesați.

Spiciure din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovanu. Prețulu 15 cr.

Manualu de Gramatica limbei române pentru scôlele poporali în 3 cursuri de Maximu Popu profesor la gimnasiulu din Năsêudu. — Manualulu acesta este aprobatu prin Inaltulu Ministeru de cult și instrucțiune publică cu rescriptulu de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețulu 30 cr.

Nu mē uita. Colectiune de versuri funebrale, urmate de ieraciuni, epitafiă ș. a. Prețulu 50 cr.

Carte conducătore la propunerea calculării în scôla populară pentru invêțatori și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilu Trifu, profesor preparandialu. Prețulu 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni.

Mărgăritaru sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești forte frumoș ilustrată. Prețulu unui esemplaru broșat 40 cr. legat 50 cr. legat în pânză 60 cr. legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritaru sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericești — frumoș ilustrată pentru pruncii scolaru de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericești. Prețulu unui esemplaru broșat 1⁵ cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolaru de ambe secsele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețulu unui esemplaru trimis franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visulu Prea Sântei Vergure Maria a Născătorei de D-șeu urmatu de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu mai multe icône frumoșe. Prețulu unui esemplaru espedat franco e 10 cr. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusu Christosu. Prețulu unui esemplaru legat e 15 cr.